

บทที่ 3

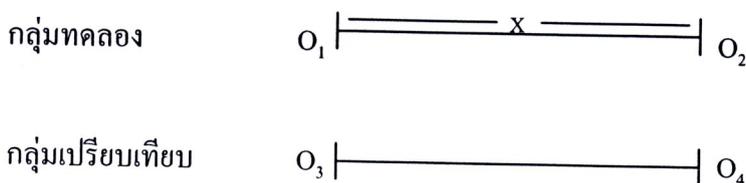
วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมสุขศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. จริยธรรมในการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง (Experimental group) และกลุ่มเปรียบเทียบ (Comparison group) ออกแบบการวิจัยเป็นแบบศึกษาสองกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง (Two - group Pre-test Posttest Design) โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสุขศึกษาตามที่ผู้วิจัยกำหนด ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้รับการเรียนตามปกติ ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองทั้งหมด 12 สัปดาห์ โดยทำการเก็บข้อมูลระหว่าง ธันวาคม 2552 - มีนาคม 2553 ตามแผนการวิจัยและแผนการทดลองดังต่อไปนี้

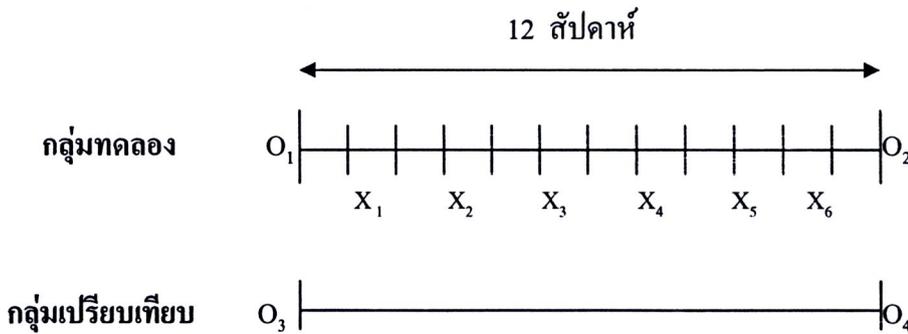
ภาพที่ 4 รูปแบบการวิจัย

โดยกำหนดให้

O_1, O_3 หมายถึง การเก็บข้อมูลก่อนการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

O_2, O_4 หมายถึง การเก็บข้อมูลหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

X หมายถึง โปรแกรมสุขศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ภาพที่ 5 รูปแบบแผนการทดลอง

โดยกำหนดให้

O_1, O_3 หมายถึง การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไป ความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ความรุนแรงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์และความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์

O_2, O_4 หมายถึง การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไป ความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ความรุนแรงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์และความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์

X_1 หมายถึง กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 1 เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มีรายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุ อาการ การติดต่อ การป้องกัน เพื่อให้ เกิดการรับรู้ โอกาสเสี่ยงการเกิดโรค และตระหนักในความเสี่ยงที่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ โดยการชมวีดิทัศน์ประกอบการบรรยาย และทำกิจกรรมกลุ่มเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์ โดยใช้หลักการ QQR (Quantity and source quality route of transmission) ในการอธิบายโอกาสเสี่ยงในการรับเชื้อ เป็นหลักการซึ่งใช้หลักของเหตุผลและความเป็นไปได้ ใ้่วิธีคิดในการพิจารณาพฤติกรรมต่างๆซึ่งยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการติดต่อของโรค อภิปรายกลุ่มภายหลังจากให้ความรู้ เปิดโอกาสให้ซักถาม กระตุ้นให้

แสดงความเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมโดยผู้วิจัยจะใช้คำถามเป็นตัวนำ จุดประกายความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง เกิดการเรียนรู้ ผ่าน กระบวนการถาม-ตอบ (รายละเอียดในภาคผนวก)

x_2 หมายถึง กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 2 เป็นการให้ความรู้ เน้นให้เห็นผลเสียที่ตามมาจากการเป็นโรคเอดส์ ทั้งทางกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งให้เห็นถึงภาวะแทรกซ้อนของโรค การดำเนินโรคไปในแต่ละระยะ สร้างความทุกข์ทรมานอย่างไรบ้างกับตัวผู้ป่วย ทั้งทางกาย จิตใจ และสังคม เพื่อให้เกิดการรับรู้ความรุนแรงของโรคและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยการชมวีดิทัศน์ : ตีวีดีเรื่อง “แก้วไดอารี วินาทีชีวิต” และอภิปรายกลุ่มภายหลังจากให้ความรู้ ชักถาม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ร่วมกัน (รายละเอียดในภาคผนวก)

x_3 หมายถึง กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 3 เป็นกิจกรรมที่จำลองสถานการณ์การแพร่เชื้อของเอดส์ให้เห็นเป็นรูปธรรม ทำให้เห็นความเสี่ยงซึ่งปกติ เราจะไม่คิดถึง ไม่ตระหนักและไม่ระวัง โดยที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมไปพร้อมกัน เป็นกิจกรรม “แลคน้ำ” ซึ่งอุปมาอุปมัยเหมือน การมีเพศสัมพันธ์ จำนวนครั้งของการแลกเปลี่ยน ยิ่งมาก ยิ่งเท่ากับการเพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ ซึ่งสามารถทดสอบให้เห็นการติดเชื้อเอดส์จากการแลคน้ำได้ เป็นการทำให้เห็น การติดเชื้อซึ่งเป็น ความเสี่ยงที่มองไม่เห็น ได้ชัดเจน ซึ่งจะทำให้เกิดความตระหนักในความเสี่ยงและเห็นประโยชน์ของการป้องกันโรค (รายละเอียดในภาคผนวก)

x_4 หมายถึง กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 4 เป็นกิจกรรมการฟังเทปเสียงประกอบการอภิปรายกลุ่มเพื่อให้เกิดความตระหนักในการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยโดยใช้กรณีศึกษา เรื่อง “สายไปเสียแล้ว”

- นำสนทนาเรื่อง “ความหมายของเพศสัมพันธ์ ที่รับผิดชอบ”
- สร้างความรู้สึกร่วม โดยการเปิดเทปเสียงเรื่อง “สายไปเสียแล้ว”
- ให้เปิดเผยตนเอง โดยตั้งคำถาม “ให้บอกความรู้สึกที่มีต่อเรื่องนี้”
- ผู้วิจัยสุ่มถามความรู้สึก
- มอบหมายงานให้อภิปรายตามประเด็นในใบงาน
- ตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละประเด็น ผู้วิจัยนำอภิปราย/สรุปแนวคิดที่ควรได้ในแต่ละประเด็น
- มอบหมายงานให้ช่วยกันอภิปรายเพื่อตอบแบบสอบถาม
- ส่งแบบสอบถามคืน เมื่อจบชั่วโมง (รายละเอียดในภาคผนวก)

x_5 หมายถึง กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 5 เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องถุงยางอนามัย การใช้ถุงยางให้ถูกวิธี วิธีการเลือกซื้อ เลือกใช้ และวิธีใช้ รวมถึงความปลอดภัยในการป้องกันโรค โดย

การสาธิตประกอบการบรรยาย ชักถาม และทดลองทำจากโมเดลรูปอวัยวะเพศชาย ที่ใช้สาธิตในการสอนการใช้ถุงยางอนามัย

x_6 หมายถึง กิจกรรมสุขศึกษาครั้งที่ 6 เป็นกิจกรรมการฟังเทปเสียง กรณีศึกษา เรื่อง “สายเกินกว่าจะแก้ไข” ประกอบการอภิปรายกลุ่ม

- นำสนทนาเรื่อง “ผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน”
- สร้างความรู้สึก โดยการเปิดเทปเสียงเรื่อง “สายเกินกว่าจะแก้ไข”
- ให้เปิดเผยตนเอง โดยใช้บทบาทสมมติ ตั้งคำถาม “ถ้าเป็นนักเรียน จะรู้สึกอย่างไร”
- ผู้วิจัยสุ่มถามความรู้สึก
- มอบหมายงานให้อภิปรายตามประเด็นในใบงาน
- ตัวแทนกลุ่มรายงานที่ละประเด็น ผู้วิจัยนำอภิปราย/สรุปแนวคิดที่ควรได้ในแต่ละประเด็น
- มอบหมายงานให้ช่วยกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อตอบแบบสอบถาม “ทัศนคติเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย”
- ส่งคำตอบคืน เมื่อจบชั่วโมง (รายละเอียดในภาคผนวก)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี

2.2 การคำนวณขนาดตัวอย่าง

การคำนวณขนาดตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย กรณี 2 กลุ่มประชากรที่เป็นอิสระต่อกัน (อรุณ จิรวัดน์กุล, 2551) จากสูตร

$$n/\text{กลุ่ม} = \frac{2(Z_\alpha + Z_\beta)^2 \sigma^2}{\Delta^2}$$

โดยกำหนดให้

Z_α = ค่าสถิติของการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น $Z_\alpha = 1.64$

Z_β = ค่าสถิติของการแจกแจงแบบปกติมาตรฐานที่กำหนดให้ power of test = 90 ดังนั้น $Z_\beta = 1.28$

σ^2 = ค่าความแปรปรวนร่วม

จากการทบทวนวรรณกรรม เปรียบเทียบข้อมูลจากผลการศึกษาที่มีความใกล้เคียงในแง่ของการใช้ทฤษฎี กลุ่มตัวอย่างและวัตถุประสงค์ในการป้องกันโรคเอดส์ของ ศิริวรรณ จันทร์สระคู (2544) ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนนทบุรี โดยการประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพและทักษะชีวิต โดยมีรูปแบบการศึกษาแบบกึ่งทดลอง มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 30 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยของเจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ของกลุ่มทดลอง เท่ากับ 39.07 และ S.D. = 5.37 และในกลุ่มเปรียบเทียบ เท่ากับ 34 และ S.D. = 6.52

$$\sigma^2 = \frac{(n_1 - 1)Sd_1^2 + (n_2 - 1)Sd_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

แทนค่า

$$\sigma^2 = \frac{(30 - 1)(5.37)^2 + (30 - 1)(6.52)^2}{30 + 30 - 2}$$

$$= 35.66$$

$$\Delta = \text{ผลต่างของค่าเฉลี่ย } (\mu_1 - \mu_2) \text{ ของคะแนนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มเปรียบเทียบ}$$

$$= 39.07 - 34.00 = 5.07$$

แทนค่าในสูตร

$$n/\text{กลุ่ม} = \frac{2(35.66)(1.64 + 1.28)^2}{(5.07)^2}$$

$$\text{ได้ } n/\text{กลุ่ม} = 24 \text{ คน}$$

ในการศึกษานี้ คำนวณขนาดตัวอย่างออกมาได้กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 24 คน การคำนวณปรับเพิ่มขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการศึกษาและเป็นตัวแทนของประชากร มีการนำผู้สูญหายจากการติดตามมาร่วมวิเคราะห์โดยคิดค่า (Drop out) ในกรณีกลุ่มตัวอย่างหายไประหว่างการทดลองอีก 15% ใช้สูตรเพื่อคำนวณขนาดตัวอย่าง ดังนี้ (อรุณ จีรวรรณกุล, 2551)

$$n_{adj} = \frac{n}{(1 - R)^2}$$

เมื่อกำหนด n = ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้
 n_{adj} = ขนาดตัวอย่างที่ปรับแล้ว
 R = สัดส่วนการสูญเสียจากการติดตาม ร้อยละ 15
 $n_{adj} = 24/(1-0.15)^2$
 $= 33.21 = 33$ คน
 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 33 คน

2.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) คือ การคัดเลือกโรงเรียน การสุ่มโรงเรียนและการสุ่มห้องเรียน

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกโรงเรียน

การคัดเลือกโรงเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 25 โรงเรียนโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนตามคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีขนาดโรงเรียนและจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน มีสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูให้ความร่วมมือในการทำวิจัย
ได้โรงเรียนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จำนวน 6 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มโรงเรียน

โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ทำการสุ่มเลือกโรงเรียนจากโรงเรียนที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 6 โรงเรียน ได้โรงเรียนหนองวัวซอพิทยาคม เป็นโรงเรียนทดลอง และโรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร เป็นโรงเรียนเปรียบเทียบ

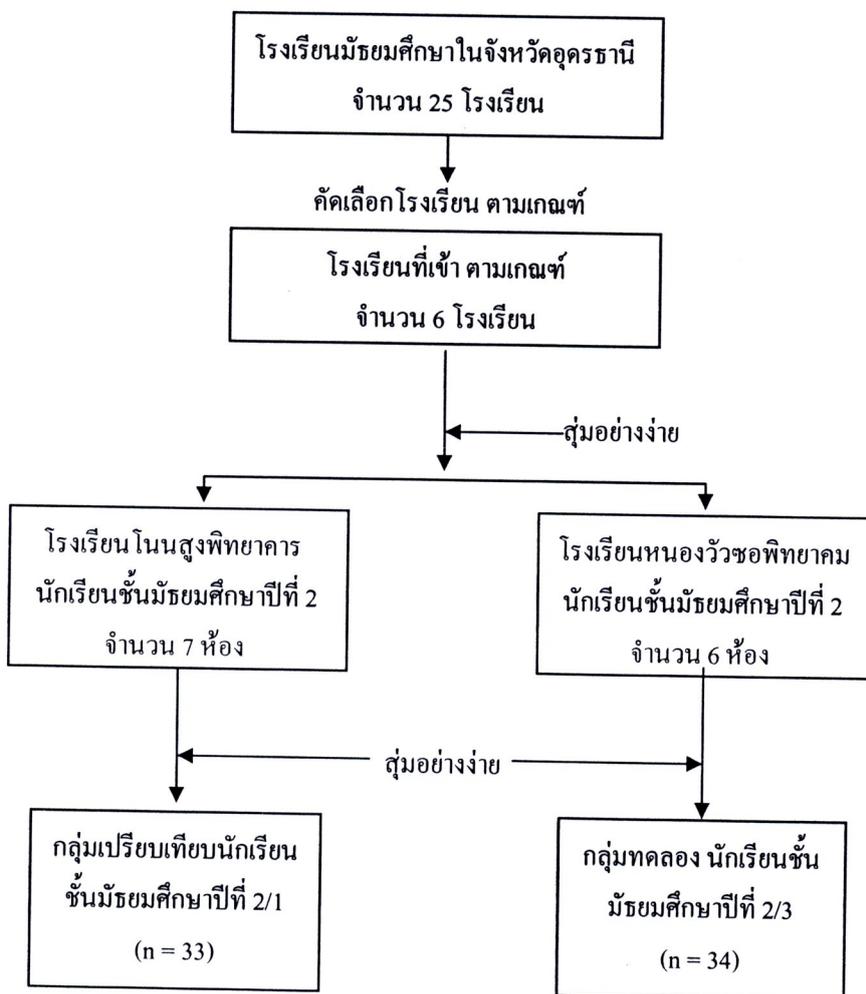
ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มห้องเรียน

โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) สุ่มเลือกห้องเรียนจากโรงเรียนหนองวัวซอพิทยาคมซึ่งมีจำนวนห้องเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ห้อง ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 เป็นกลุ่มทดลอง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 34 คน และโรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร มีจำนวนห้องเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 7 ห้อง ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1

เป็นกลุ่มเปรียบเทียบมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 33 คน โดยนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีเกณฑ์ในการคัดเลือก (Inclusion criteria) คือ สนใจให้ความยินยอมในการศึกษาวิจัยและให้ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาในเด็กนักเรียนในชั้นเรียนเดียวกัน (ห้องเดียวกัน) เนื่องจาก การสุ่ม Random จากจำนวนนักเรียนทั้งหมดจะทำให้นักเรียนกระจายออกไปหลายห้อง ทำให้ยากต่อการให้ Intervention ผู้วิจัยได้ไปปรึกษากับครูในโรงเรียนแล้ว ได้รับคำแนะนำว่า ควรทำการศึกษายกห้องเรียน เนื่องจากทางโรงเรียนจะจัดตารางการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น และจัดสรรเวลาให้นักเรียนมาเข้าร่วมโปรแกรมง่ายขึ้น ถ้าเด็กนักเรียนอยู่รวมกันเป็นห้อง โดยที่จำนวนเด็กนักเรียนในแต่ละห้องต้องไม่น้อยกว่า 33 คน ตามขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

3.1.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-administered questionnaire) ประกอบด้วย 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ การพักอาศัย สถานภาพสมรสของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา ค่าใช้จ่ายต่อสัปดาห์ ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว การจัดการความเครียด การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ความรู้ เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันโรค สาเหตุ การติดต่อ อาการและการป้องกัน

โดยลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียว เกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน จำนวน 15 ข้อ

การแปลผลคะแนนใช้การพิจารณาแบ่งระดับคะแนนแบบอิงเกณฑ์ โดยประยุกต์จากหลักเกณฑ์และวิธีการวัดประเมินทางการศึกษาของบลูม (Bloom, 1971) มีเกณฑ์แบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)

ความรู้ระดับสูง	ได้คะแนนร้อยละ 80 -100	(12-15 คะแนน)
ความรู้ระดับปานกลาง	ได้คะแนนร้อยละ 60 -79	(9 -11 คะแนน)
ความรู้ระดับต่ำ	ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60	(0 - 8 คะแนน)

ส่วนที่ 3 การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค โดยสร้างคำถามตามแบบวัดทัศนคติของลิเคอร์ต (Likert' scale อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) จำนวน 19 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยประยุกต์มาใช้ 3 ระดับ เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำถามมีทั้งด้านบวกและด้านลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	ข้อความด้านบวก (Positive statement)	ข้อความด้านลบ (Negative statement)
เห็นด้วยมาก	ให้ 3 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 2 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ 1 คะแนน	3 คะแนน

เกณฑ์การจัดลำดับคะแนนเพื่อแบ่งระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ใช้วิธีอิงกลุ่มของเบส (Best 1981) (คะแนนเต็ม 57 คะแนน) ($\bar{x} = 45.11, S.D. = 4.70$)

ระดับการรับรู้สูง	ได้คะแนนมากกว่า	$\bar{x} + S.D.$ (51-57 คะแนน)
ระดับการรับรู้ปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง	$\bar{x} \pm S.D.$ (41-50 คะแนน)
ระดับการรับรู้ต่ำ	ได้คะแนนน้อยกว่า	$\bar{x} - S.D.$ (1-40 คะแนน)

ส่วนที่ 4 การรับรู้ความรุนแรงต่อโรคเอดส์ โดยสร้างคำถามตามแบบวัดทัศนคติของลิเคอร์ต (Likert' scale อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) จำนวน 18 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับโดยผู้วิจัยประยุกต์มาใช้ 3 ระดับเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำถามมีทั้งด้านบวกและด้านลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	ข้อความด้านบวก (Positive statement)	ข้อความด้านลบ (Negative statement)
เห็นด้วยมาก	ให้ 3 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 2 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ 1 คะแนน	3 คะแนน

เกณฑ์การจัดลำดับคะแนนเพื่อแบ่งระดับการรับรู้ความรุนแรง ใช้วิธีอิงกลุ่มของ Best (1981) (คะแนนเต็ม 54 คะแนน) ($\bar{x} = 40, S.D. = 5.10$)

ระดับการรับรู้สูง	ได้คะแนนมากกว่า	$\bar{x} + S.D.$ (45-54 คะแนน)
ระดับการรับรู้ปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง	$\bar{x} \pm S.D.$ (35-44 คะแนน)
ระดับการรับรู้ต่ำ	ได้คะแนนน้อยกว่า	$\bar{x} - S.D.$ (1- 34 คะแนน)

ส่วนที่ 5 การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค ของการป้องกันโรคเอดส์ โดยสร้าง คำถามตามแบบวัดทัศนคติของลิเคอร์ต (Likert' scale อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) จำนวน 17 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับโดยผู้วิจัยประยุกต์ มาใช้ 3 ระดับ เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำถามมีทั้งด้านบวกและด้านลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	ข้อความด้านบวก (Positive statement)	ข้อความด้านลบ (Negative statement)
เห็นด้วยมาก	ให้ 3 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 2 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้ 1 คะแนน	3 คะแนน

เกณฑ์การจัดลำดับคะแนนเพื่อแบ่งระดับการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการ ป้องกันโรคเอดส์ใช้วิธีอิงกลุ่มของเบสท์ (Best, 1981) (คะแนนเต็ม 51 คะแนน) ($\bar{x} = 40.90$, S.D.= 6.10)

ระดับการรับรู้สูง	ได้คะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$	(47-51 คะแนน)
ระดับการรับรู้ปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$	(35-46 คะแนน)
ระดับการรับรู้ต่ำ	ได้คะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$	(1- 34 คะแนน)

ส่วนที่ 6 ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยสร้างคำถามตามแบบ วัดทัศนคติของลิเคอร์ต (Likert' scale อ้างถึงในจิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) จำนวน 13 ข้อ มี ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยประยุกต์มาใช้ 3 ระดับ เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือกคือ ตั้งใจ ปฏิบัติเป็นประจำ ตั้งใจปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่ตั้งใจปฏิบัติโดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำถามมีทั้งด้านบวกและด้านลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

	ข้อความด้านบวก (Positive statement)	ข้อความด้านลบ (Negative statement)
ตั้งใจปฏิบัติเป็นประจำ	ให้ 3 คะแนน	1 คะแนน
ตั้งใจปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน	2 คะแนน
ไม่ตั้งใจปฏิบัติ	ให้ 1 คะแนน	3 คะแนน

เกณฑ์การจัดลำดับคะแนน ใช้วิธีอิงกลุ่มของเบส (Best 1981) (คะแนนเต็ม 39 คะแนน) ($\bar{x} = 32.70$, S.D. = 3.80)

ระดับความตั้งใจสูง	ได้คะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$ (36-39 คะแนน)
ระดับความตั้งใจปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$ (29-35 คะแนน)
ระดับความตั้งใจต่ำ	ได้คะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$ (1-28 คะแนน)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยทำขึ้น ประกอบด้วยโปรแกรมสุศึกษาซึ่งประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งองค์กรของรัฐทำไว้ใช้ในการให้ข้อมูลเผยแพร่ ส่งเสริมป้องกันโรค ผ่านสื่อสาธารณะ เช่น สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ เรื่องโรคเอดส์จากสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หรือสารคดีและภาพยนตร์เกี่ยวกับโรคเอดส์จาก กรมควบคุมโรคที่ผู้วิจัยนำมาปรับใช้ให้เข้ากับเนื้อหา ที่ต้องการเพื่อจัดเป็น โปรแกรมสุศึกษา ดังนี้

3.2.1 โปรแกรมสุศึกษาซึ่งใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ การใช้ถุงยางอนามัย ผลกระทบและปัญหาที่ตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย โดยเน้นให้เกิดการรับรู้ถึงความเสี่ยงต่อโรค ความรุนแรงต่อโรค และประโยชน์ที่ได้รับจากการมีพฤติกรรมเชิงป้องกัน โดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง โดยการแบ่งกลุ่มระดมสมอง แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น ทำกิจกรรมกลุ่ม สถานการณ์สมมติ กรณีศึกษา การถาม-ตอบ และอภิปรายรายกลุ่มสะท้อนความคิด หาแนวทางแก้ไข นำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการต่อยอดทางความคิด นักเรียนจะเกิดกระบวนการสร้างความรู้ในระดับที่กว้างขวางขึ้น

3.2.2 สื่อวีดิทัศน์ (VCD) ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ สาเหตุ อาการ การติดต่อ การป้องกัน ผลกระทบของโรคเอดส์ ความรุนแรงและภาวะแทรกซ้อน

3.2.3 สื่อวีดิทัศน์ (DVD) เรื่อง “แก้วไคอารี วินาทีชีวิต”

3.2.4 โมเดลรูปอวัยวะเพศชาย ใช้สำหรับสาธิตการสวมถุงยางที่ถูกต้องวิธี และถุงยางอนามัยที่ใช้ในการสาธิต

3.2.5 สื่อที่ใช้ในการให้ข้อมูล ความรู้ ได้แก่ แผ่นพับ ภาพ โปสเตอร์ เกี่ยวกับโรคเอดส์ คู่มือเอดส์

3.2.6 สื่อที่ใช้ในกิจกรรมกลุ่ม ทัศนศึกษา ได้แก่ บทสำหรับอ่าน แถบเสียง และใบงาน

3.2.7 ชุดอุปกรณ์ประกอบกิจกรรม “แลกน้ำ” (ดัดแปลงจากคู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้เพศศึกษา องค์การแพช (PATH), 2550)

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเนื้อหา เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามประเด็นที่ต้องการวัดในแต่ละตัวแปรที่จะศึกษา

4.3 สร้างแบบสอบถาม ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา แล้วนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence index : IOC) แล้วใช้ข้อคำถามรายชื่อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2550)

4.4 ทำการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ (Try out) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มทดลองที่ โรงเรียนอัครพิชญรักษ์ จำนวน 30 คน เพื่อหาความสมบูรณ์ของเครื่องมือนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์และปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

4.5 นำเครื่องมือไปทำการทดสอบหาความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

4.5.1 ตัวแปรด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และการป้องกันโรคหาความเที่ยงโดยใช้วิธีของ คูเดอร์- ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20 : KR 20) ได้ค่าความเที่ยงที่ 0.76

4.5.2 ตัวแปรด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ความรุนแรงต่อโรคเอดส์ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ ความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมป้องกันการโรคเอดส์ วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าที่ได้แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

- การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคเอดส์ เท่ากับ 0.76
- การรับรู้ความรุนแรงต่อโรคเอดส์ เท่ากับ 0.78

- การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ เท่ากับ 0.78

ในภาพรวม ตัวแปรด้านการรับรู้ มีความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.77

4.5.3 ตัวแปรด้านความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ

0.80

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัย ได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่

5.1 ขั้นเตรียมการ

5.1.1 นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มทดลอง และ ผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของโครงการศึกษาวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ ร่วมมือในการดำเนินงาน

5.1.2 ติดต่อประสานงานกับอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นตอนการจัดกิจกรรมสุขศึกษาให้นักเรียน

5.1.3 จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

5.2 ขั้นตอนการวิจัย

5.2.1 ทำการเก็บข้อมูล (Pre-test) โดยใช้แบบสอบถาม ในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ก่อนการดำเนินการเป็นเวลา 1 สัปดาห์

5.2.2 ดำเนินการทดลองในกลุ่มทดลอง โดยจัดกิจกรรมตามแผนกิจกรรมสุขศึกษา สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 120 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ตามแผนกิจกรรมสุขศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นดังนี้

- กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 1 เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มีรายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุ อากาศ การติดต่อ และการป้องกันโรค เพื่อให้ เกิดการรับรู้ โอกาสเสี่ยงการเกิดโรค และตระหนักในความเสี่ยงที่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ โดยการชมวีดิทัศน์ประกอบการบรรยายและอภิปรายกลุ่มภายหลังจากให้ความรู้ แบ่งกลุ่มระดมสมอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนด โดยผู้วิจัยตั้งคำถามเพื่อรวบรวมประสบการณ์ของนักเรียน คำตอบที่ได้นำมาอภิปรายในชั้นเพื่อให้เกิดการต่อยอดทางความคิด และทำกิจกรรมกลุ่มเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงเอดส์ โดยใช้หลักการ QQR (Quantity and source Quality Route of transmission) (องค์การแพช (PATH), 2550)

- กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 2 เป็นการชมวิดิทัศน์ เรื่อง “แก้วไคอาร์ วีนาทีชีวิต” ซึ่งเป็นเรื่องราวจากชีวิตจริงของผู้ป่วยเอดส์ สะท้อนให้เห็นผลเสียที่ตามมาจากการเป็นโรคเอดส์ ทั้งทางกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งให้เห็นถึงภาวะแทรกซ้อนของโรค การดำเนินโรคไปในแต่ละระยะ สร้างความทุกข์ทรมานอย่างไรบ้างกับตัวผู้ป่วย เพื่อให้เกิดการรับรู้ความรุนแรงของโรคและผลกระทบที่เกิดขึ้น และอภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนความคิด โดยผู้วิจัยตั้งคำถามเพื่อจุดประเด็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความคิดที่หลากหลาย และอภิปรายร่วมกัน

- กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 3 เป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็น ถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์และวิธีการป้องกัน เน้นให้เห็นประโยชน์ของการป้องกันและการปฏิบัติตามคำแนะนำ เพื่อให้เกิดการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรคเอดส์ และมีพฤติกรรมกามีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยการทำกิจกรรมที่จำลองสถานการณ์การแพร่เชื้อของเอดส์ ทำให้เห็นความเสี่ยงซึ่งปกติ จะไม่คิดถึง และไม่ระวังป้องกัน เป็นกิจกรรม “แลกน้ำ” ซึ่งอุปมาอุปมัยเหมือนการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมไปพร้อมกัน ทีละชั้นตอน จนถึงชั้นตอนสุดท้าย จะเห็นภาพการติดต่อของเอดส์ได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้เกิดความตระหนักและเห็นประโยชน์ของการป้องกันโรค

- กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 4 เป็นการฟังเทปเสียง ประกอบการบรรยาย และอภิปรายกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ โดยนักเรียนจะได้ฟังแถบเสียงกรณีศึกษา เรื่อง “สายไปเสียแล้ว” และทำกิจกรรมตามใบงานที่กำหนด

- กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 5 เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องถุงยางอนามัย การใช้ถุงยางให้ถูกวิธี การเลือกซื้อ เลือกล้าง และใช้อย่างไร รวมถึงความปลอดภัยในการป้องกันโรค โดยการสาธิตประกอบการบรรยาย ชักถาม และทดลองทำจากโมเดลรูปอวัยวะเพศชาย ที่ใช้สาธิตในการสอนการใช้ถุงยางอนามัย เสร็จแล้วแบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สรุปแนวคิดและอภิปรายในชั้น

- กิจกรรมสุขศึกษา ครั้งที่ 6 เป็นกิจกรรมฝึกคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สถานการณ์สมมติ ผ่านกรณีศึกษา เรื่อง “สายเกินกว่าจะแก้ไข” โดยฟังแถบเสียง และกิจกรรมอื่นๆ ตามใบงานที่กำหนด

5.2.3 เก็บข้อมูลหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบสอบถามชุดเดิม ในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ภายหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมตามโปรแกรมสุขศึกษาแล้วเป็นเวลา 1 สัปดาห์

5.2.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ก่อนและหลังการทดลองมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

6.1 **ขั้นเตรียมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์** หลังจากที่มีผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมการทดลองตามที่กำหนดไว้ และรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง รวมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว จึงดำเนินการเตรียมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามขั้นตอนดังนี้

6.1.1 จัดทำสมุดคู่มือลงรหัส

6.1.2 ตรวจสอบแบบสอบถามและลงรหัสตามที่กำหนดในสมุดคู่มือลงรหัส

6.1.3 บันทึกและเก็บข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยบันทึก 2 ครั้ง ผู้บันทึกคนละคนกัน

6.1.4 ตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลทั้ง 2 ชุด เช็คว่ามีความถูกต้อง ตรงกันด้วยโปรแกรม Epidata แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6.2 **ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล** ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลโดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 วิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วนดังนี้

6.2.1 สถิติพรรณนา ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามคุณลักษณะทางประชากรโดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด

6.2.2 สถิติอนุมาน ใช้ในการวิเคราะห์ความต่างโดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่ต้องการวัดดังนี้

6.2.2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และการป้องกันโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงต่อโรค การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรค และความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรค ก่อนและหลังการทดลอง ภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ ด้วยสถิติ Paired t-test

6.2.2.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และการป้องกันโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงต่อโรค การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการป้องกันโรค และความตั้งใจใฝ่พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ Independent t-test

7. จริยธรรมในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงจริยธรรมในการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก เนื่องจากทำการศึกษาในเด็กนักเรียน ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะและต้องอยู่ในความดูแลของพ่อแม่และผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้เคารพในสิทธิมนุษยชน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จะแนะนำตนเองและชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา และขอความยินยอมจากหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาและพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็ก คณะครู อาจารย์และผู้อำนวยการโรงเรียน ก่อนดำเนินการ ข้าพเจ้าจะขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลทุกครั้งก่อนทำการเก็บข้อมูลหรือสัมภาษณ์ ทั้งด้วยวาจาและเอกสาร รวมทั้งชี้แจงการเก็บข้อมูลเป็นความลับ กรณีนำไปเปิดเผยจะนำเสนอสรุปเป็นข้อมูลในภาพรวม จะไม่เปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล รวมถึงภาพถ่ายของบุคคลที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ และหลังจากเสร็จสิ้น โครงการแล้ว ผู้วิจัยจะให้ความรู้ในกลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อให้กลุ่มเปรียบเทียบมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์และสร้างเสริมพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มเปรียบเทียบต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ก่อนทำการศึกษา